

Szakmai beszámoló

Biblia, das ist die gantze Schrifft, Altes vnd Newes Testaments teutsch, D. Martin Luthers. Auff gnädige Verordnung dess ... Fürsten ... Ernst, Hertzogen zu Sachsen ... gehandelt wird.
[1. kötet] Nürnberg 1649. Wolfgang Endter. – 2° – VD17 1:073953X

Evangélikus Országos Könyvtár, jelzet: 1.039.

Kurfürstenbibelnek, választófejedelmi Bibliának is nevezik. 1641–1792 között a nürnbergi Endter-nyomdában 14 kiadásban jelent meg – valamennyi a szász választófejedelem privilégiumával. A kötetben 11 német választófejedelem rézmetszetes portréja és rézmetszetes térképek találhatók.

A nürnbergi kiadásokból kevés példány található hazánkban. Az Evangélikus Országos Könyvtár Biblia-gyűjteményében magyarországi vonatkozása miatt különösen jelentős ez a kötet. A nürnbergi kiadások közül néhányban bonyolult ikonográfiai programot megőrző címlap-metszet található, így a mi példányunkban is. Ez a metszet vált az ún. Pilarikkannán (lelőhely: 1939-től kezdve a Magyar Nemzeti Múzeum) látható ábrázolásnak az előképévé.

Johannes Weidner ötvös úrvacsorai kannát készített 1685-ben Pilarik István (1647–1710) selmecbányai lelkész és superintendens számára. Az ötvös a kannán található ábrázolás előképéként a Kurfürstenbibel címlapján található metszetet használta. A metszet Siegmund Evenius teológus útmutatása alapján készült (Christian Richter kompozíciója, J. Dürr metszette).

A magyarországi német evangélikusok használták ezt a Bibliát, mint erre a latin és német nyelvű margináliák mutatnak. Ma a Pilarik kanna megtekinthető az Evangélikus Országos Gyűjtemény – Evangélikus Országos Múzeum kiállításán. A restaurálás után a kötet bemutatható a Pilarik kanná mellett a kiállításon is.

Budapest, 2019. február 20.

Balogh Kriszta

(Balogh Kriszta)

könyvtárvezető

EOGY – Evangélikus Országos Könyvtár



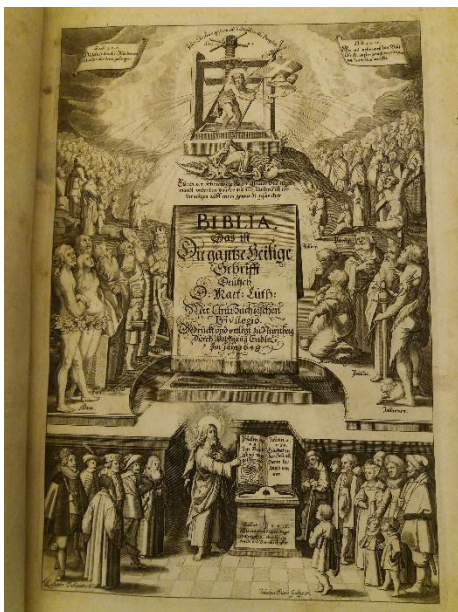
Hubert Gabriella

(dr. Hubert Gabriella)

igazgató

Evangélikus Országos Gyűjtemény

Képes beszámoló

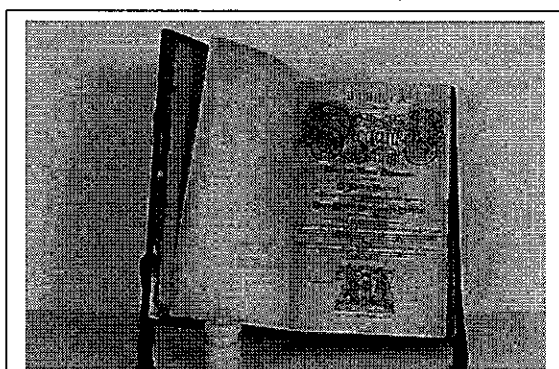
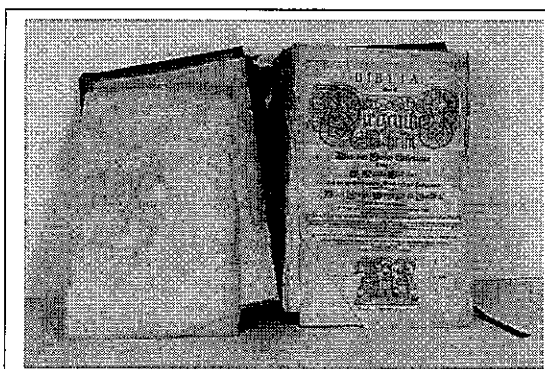
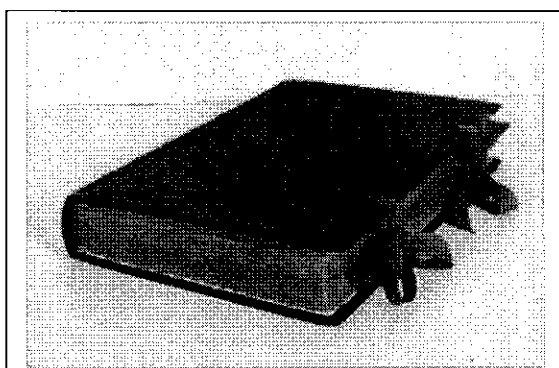
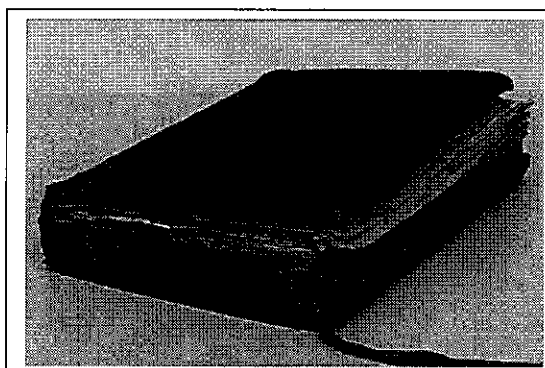


ArchivArt Könyvrestaurátor Műhely Kft.
1088 Budapest, Üllői út 2-4. I. emelet 1.
Tel/fax: 36-1 / 306-4574

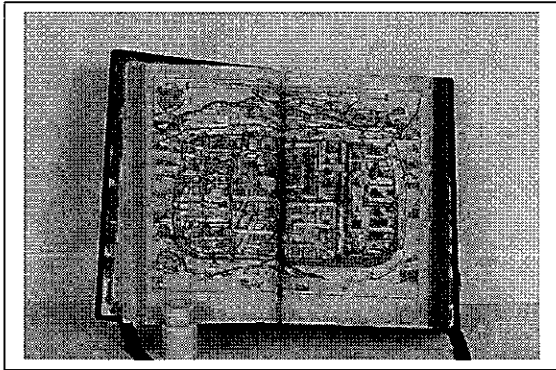
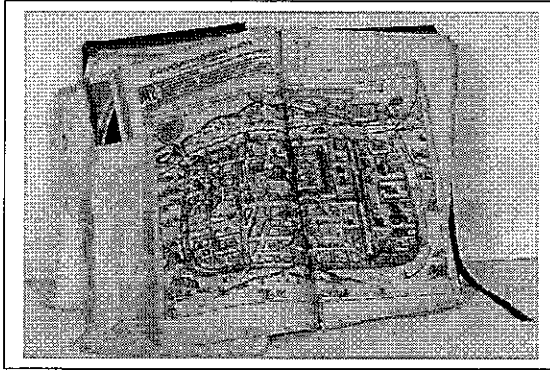
Evangélikus Országos Gyűjtemény
Budapest, 1085
Üllői út 24.

Beszámoló az alábbi kötet restaurálásáról

Az 1039 jelzetű Biblia, *Das ist Die ganze Schrifft* (Nürnberg, 1649.) kötet restaurálása a fotódokumentáció elkészítésével kezdődött. Mivel a kötet első lapjain penészkárosodásra utaló nyomokat találtunk így a kötetet fertőtlenítettük és ezután elszívóban portalanítottuk és száraz tisztítottuk. Mivel a fűzés stabil volt így csak az előzékeket és az első-utolsó íveket választottuk le a kötetről. A leválasztott íveket mostuk, savtalanítottuk és utáneyvezttük. A leválasztott lappárok sérüléseit kézi javítással restauráltuk. A gerincet megtisztítottuk és a bordákat megerősítettük. A könyvtestet átnéztük és a szükséges javításokat elvégeztük kézi javítással, amihez japán papírt, merített papírt és glutofix ragasztót használtunk. A különösen gyenge részeket még japán fátyol papírral megtámasztottuk. Az előzékek hiányzó részeit merített papírral pótoltuk. Az eredeti technikának megfelelően fűztük vissza a leválasztott íveket és az előzéket a megerősített bordákra. A kötetet rekonstruáltuk: félbőrt húztunk fel a gerincre és az elkopásoknál bőrrel alápótoltuk. A hiányzó kötőket pótoltuk a töredékek alapján. A bőrt konzerváltuk. Fotódokumentációt készítettünk a restaurálás utáni állapotról. A kötetet Berényi Katalin restaurálta.



ArchivArt Könyvrestaurátor Műhely Kft.
1088 Budapest, Üllői út 2-4. I. emelet 1.
Tel/fax: 36-1 / 306-4574



Budapest, 2018. november 28.

Gy. Molnár Kerstin

Gy. Molnár Kerstin
ArchivArt Könyvrestaurátor Műhely Kft.
szakmai vezető

ArchivArt
Könyvrestaurátor Műhely Kft.
1088 Budapest, Üllői út 2-4.
Cégjegyzékszám: 01-09-685003
Adószám: 11954501-2-42
K&H 10201006-50087963-00000000